

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorake ulice števil. 15. — Zurednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inserati: Šeststopenjska petič-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Volja za Ljubljano v upravnishvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 60 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gld., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 219.

V Ljubljani v soboto, 26. septembra 1885.

Tečaj II.

Vabilo na naročbo.

Z oktobrom 1885 prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponové, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrižek treba prilepiti le naslov, ki je na pásku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Po pošti:

za celo leto	gld. 10.—
„ pol leta	„ 5.—
„ četrt leta	„ 2-50
„ en mesec	„ —85

Za Ljubljano:

za celo leto	gld. 6.—
„ pol leta	„ 3.—
„ četrt leta	„ 1-50
„ mesec	„ —50

za donašanje v hišo vsak mesec 9 kr.

Našim poslancem.

Prva vèst, katero smo prejeli iz krogov slovenskih poslancev, nas je srčno obradostila. Brezpogojno in brez izjeme ustopili so vsi v Hohenwartov klub, misel o samostojnem „jugoslovanskem“ klubu se je takoj opustila, če je sploh kedaj eksistovala kje drugod, nego v bujni domišljiji nekaterih mladoletnih žurnalistov. Zastopniki slovenskega naroda obelodanili so s tem previdnim državiškim činom trdno svojo voljo, postopati v lepi slogi, soglasno in vzajemno boriti se za uresničenje svojih uzorov.

In kako tudi ne?! Ne moremo si predstavljati usodnejše taktične zmote, nego če bi zaupni možje našega naroda udali se kvarnim nasvetom,

prihajajočim od nepoklicane strani. Protivna nam levica nas je prijetno iznenadila s svojo razkrojitvijo. Razpršene so njene vrste, predno so padli prvi udarci, stranka sama dokazala je svojo nezmožnost, vladati državo. Ali ne bi uprav vrhunc bil politične nezrelosti, posnemati nasprotnika, kateri se je sam odpovedal konečni zmagi? za njim gaziti po oni krivi poti, katera ga sigurno dovede h konečnemu polomu? Ne, ne, v isti meri, v kateri se kruši falanga protivnikov, v isti meri ojačiti se mora duh složnosti, kateri združuje one elemente, iz kojih je sestavljena večina naša. Ustanovitev samostojnega jugoslovanskega kluba identična je z razpadom desnice, kajti kateri skupini naj pristopijo v tem slučaju bukovinski Rumunci, kam naj se obrnejo zvesti soboritelji naši, tirolski poslanci? Ves Hohenwartov klub, v svoji sedanjosti sestavi prava podoba mnogojezične Avstrije, bi se moral raztvoriti v svoje atome; manjše narodnosti, koje sedaj združuje, navezane bi bile le na svoje skromne sile ter na dvojljivo podporo blagohotnih sorodnikov, odlični državnik pa, na čegar ime je krščen klub desnega središča, grof Hohenwart, moral bi izgubiti svojo veljavo ter pribežati pod krila kneza Liechtensteina in solnograškega Lienbacherja. O pravem času so slovenski poslanci — dalmatinskih itak nikoli ni bila volja, ločiti se od prijateljev v Hohenwartovem klubu — sprevideli kvarnost tega podjetja. Da so se mu naravnost odpovedali, da so se oklenili stare zveze, smatrati smemo kot „tripudium solistimum“, kot jako ugoden omen pred bližajočo se bojno vihro.

S tem se ve da nikakor ni izraženo, da nameravajo poslanci naši posvetovati se o svojih

domaćih zadevah, o vprašanih tikajočih se ožje domovine le v Hohenwartovem klubu. Tega tudi nihče ne zahteva. Baš obratno, čisto naravno je, da se zastopniki slovenskih pokrajin med seboj v prijateljskem krogu dogovoré o vseh pitanjih, ki utegnejo zanimati njihove volilce. Prijateljski razgovor zadostuje v to svrhu, ne treba posebnega parlamentarnega aparata, ne kluba niti podkluba. Doseglo pa se bode tem načinom, da se terjatve, koje poslanci stavijo imenom slovenskega naroda, mnogo bolj preudarijo, z vseh strani ogledajo in pretehtajo. Predlog, ki se potem izroči Hohenwartovemu klubu in celi zbornici, imel bode sigurno mnogo več veljave, nego nasveti, kateri izvirajo od osamljenega pojedince. In velike vrednosti bode tudi to, da se krog teh zahtev ne bode omejil na zgolj jezikovna vprašanja. Senčnata stran našega narodnega razvoja bila je do sedaj, da smo, utopljeni v narodno, čestokrat malostno protivje, premalo brigali se za svojo gmotno podstavo. Kedo nam bode dandanes še zanikal, da je narod slovenski izgubljen, ako se voditelji in zastopniki njegovi menijo samo za njegove jezikovne pravice, a ne jemljejo zraven tega nikakega ozira na njegove gmotne potrebe! Dajte mu narodno enakopravnost v najpopolnejši meri, dajte mu vse, kar smemo zahtevati v tem oziru — premalo ste mu dali, če materijalnih pogojev niste zboljšali narodnemu življenju. Revščina, siromaštvo veliko ostreje in veliko bolj temeljito iznarodita nego najbolj drakonične uredbe državne uprave. Kajti sit narod, kojemu ne treba prosjačiti za betvico kruha, prebíl bode tudi opasno dobo nenaravnega pritiska, toda če je život njegov lakote oslabiljen, če se je

Listek.

Prokleta!

(Roman Spisal Emile Richelbourg; po E. Vacanovi predelavi prosto poslovenil Janko Leban.)

(Dalje.)

„To je čudno!“ mislil si je Mardoche. Glasno pa dostavi: „In kaj so storili glumači z vami?“ — „Eden njih, bil je najubožnejši, najnižji, nek pavliha se me je usmilil. Boječ se, da ne bi naredil njegov patron iz mene vrhovodca, zapustil je še tist večer svoje tovariše ter me je vzel saboj. Jérôme Goš — to mu je ime — dela užé trinajst let za-me; on me je vzgojil, dal me je učiti, postal mi je oče! V začetku bi si seveda sam ne bil mogel pomagati; kajti bil je ubog. Pa v usnjeni torbici, katero je imela moja mati obešeno, našel je dvanajst tisoč frankov. Z obrestmi tega denarja vzdržaval me je izprva po šolah. Vsled Goševe hranljivosti podvojen je dandanes moj imetek, in, kar je sam pristradal, to je tudi meni namenil!“ — „To je brdak mož, vaš rednik!“ Mardoche ganen vsklikne. Mladenič pa nadaljuje: „Nejasno spominajoč se one grozne, viharne, zimске noči, poskusil sem, da bi v tem kraji mogel

kaj več poizvedeti o svojej materi, o svoji družini; toda zamán!“ — „V usnjeni torbici pri zlatu ni se torej našel noben listek, noben naslov? To je zares čudno! Toda le-sim v Fremicourt vodil vas je vender-le samo slučaj.“ — „Slučaj? Ne! Nego prišel sem sim vsled neke opombe gostilničarja Bertauxa v Saint-Irunu, v čegar gostilnici je moja mati stanovala, predno se je napravila na pot. Jaz sem si isto sobo pred tremi dnevi najel za mesec dnij. . .“

Stari Mardoche povesi glavo. „On ima le ime Leon, kakor drugi“, reče sam sebi. „Stanuje pri Bertauxu v Saint-Irunu, kakor drugi. On ljubi gospodičino seuillonsko kakor drugi. Čudno, čudno! . .“ Potem pa naglo in glasno dalje vpraša: „Odkod ste izvedeli, da je vaša mati prišla bila v Saint-Irun?“ — „Jaz sam sem se tega spomnil, ugle-dávši kamenita psa na stopnicah gostilničnih. In gostilničar Bertaux je moje spomine potrdil. On mi je celó mojo mater popisal: bila je velika in lepa, jako blede, ni se jej zibal smehljaj na ustnicah, pogled jej bil svetel, a resen. . .“ — „Morda je imela vaša mati lepe črne vlase?“ — „Da; tako mi je povedal gostilničar. Rekel mi je tudi, da je moja mater obiskal mož iz okolice

saint-irunske. Ker je imel le kratko časa gostilnico, ni ga Bertaux poznal. Jaz sam se prav dobro spominam, kako me je prišlec vzel v naročje ter me božal in poljuboval. Uverjen sem tudi, da je bil to oni mož, ki je moji materi prinesel denar, ki ga je Goš našel pri njej.“

Mardoche so obhajali kaj močni občutki. Nekaj kakor razodenje mu je pravilo, da je ta mladenič sin Lucile Mellierove. Zdaj mu je bilo jasno, zakaj se je zgodil umor, zbog katerega je bil on obsojen ter tudi, zakaj je bila Lucila izginila. Le s težavo je zakrival svoje ganotje ter vprašal dalje: „Vi mi še niste povedali, vsled katere opombe gostilničarjeve ste se napotili iz Saint-Iruna sim-le v Fremicourt?“ — „Gostilničar mi je pripovedoval, da je moja mati ono noč krenila bila na pot, ki drži v Fremicourt. Nameravala je baje tam nekoga obiskati, kakor se je sama bila izjavila. Mislil sem, da tam najdem sled; a našel nisem ničesar. Toda ne! Da bi svojo nesrečo še bolj spopolnil, našel sem tam zopet gospodičino Blanche-o Mellierovo! . .“

Mardoche se vzravna. Njegove oči se zasvetijo. Ni bil več isti človek. Ni se mogel več premagovati in jel je jokati. Z drhtečimi rokami objame mladeniča ter ga pritisne na široke svoje prsi.

hlapčevski duh, neizogibna posledica dolgo trajajoče bde duše njegove polastil — potem ga nobena svetovna sila več ne probudi k boljšemu življenju!

In jednaka nevarnost preti i nam Slovencem! Dosti gradiva bodo tedaj imeli zastopniki naši, v zadregi ne bodo, če bodo tvarine iskali svojemu posvetovanju. Dokler nam zemljevid one zevajoče pokrajine kaže po mili domovini, po katerih se nikoli še ni čulo ropotanje železnic, dokler nobena strokovna šola nadarjenemu slovenskemu narasčaju pota ne gladi do plodunosne obrtnije, dokler promet hira med nami in poljedelstvo propada vsled svoje deviške primitivnosti — toliko časa bode slehern slovensk poslanec prilike imel v izobilji, zaslužiti si hvaležen spomin v srci svojega naroda. Naravno tudi, da bode glas njegov veliko več nam izprosil in pridobil, ako ga podpira mnogoštevilna in vplivna skupina, kakor je Hohenwartov klub. In sigurno se ta klub ne bode obotavljal, ako slovenski poslanci, zvesti pristaši njegovi, zajedno predložé svoje želje ter pomoči in podpore iščejo pri svojih sobojevnikih v Hohenwartovem krdelu. Uverjeni smo, da dobimo to podporo, uverjeni tudi, da se nobenemu naših poslancev ne bode kesati zaradi tega, ker o svojem času ni poslušal nadležnega časnikarskega vpitja, ker ni motiti hotel sloge in vzajemnosti na desnici, ker se odtegniti ni maral onemu združenju, ki je v sedanjih razmerah najbolj ugodno naši pošteni stvari. Pravo so tedaj pogodili poslanci slovenski, podredivši se z nova izkušenemu Hohenwartovemu vodstvu, in iz cele duše jim zakličemo: Bog daj srečo, *ite bonis avibus!*

Dogodki na jugu.

O početku vstanka v vzhodni Rumeliji poroča dopisnik iz Plovdiva v „Slobodo“ takó-le: „Posilna zapiranja dospela so do vrhunca. Ni bilo družega izhoda, nego vstaja. Najnovejša strogost v postopanju vlade proti bolgarskemu narodu jo je pospešilo. V naslednjem podam nekatere podrobnosti o početku vstanka. Glavni guverner je za svojega bivanja v Carigradu obljubil, da bode strožje postopal proti Bolgarom. Minolo nedeljo (dné 13. t. m.) vrnivšemu se iz Carigrada opozarjal ga je nek duhovnik v cerkvi na želje bolgarskega naroda, in ta javna manifestacija napravila je na guvernerja zelo neugoden utis. V ponedeljek imel je kapitan Ljubomistrov govor pred svojimi vojaki, in zaradi tega je bil odstavljen in poslan čez mejo. Tudi druge osebe so zaprli. Tako sta bila na pr. Zaharij Lotanov in Zogogravski po žandarmih na meji Bolgarije in Rumelije, v Belovu, zaprta in odpeljana v Tatar-Bazardžik. Jetnike so vendar vojaki s pomočjo mestnega magistrata oprostili, in poskrili so se v Plovdivu. Na srečo se je oglasil tam uže tedaj

„Mladi gospod!“ reče tresočim glasom. „Povzdignite svoj pogled proti nebesom. Zvezda, o kateri ste včeraj pravili, ne sveti se še v tem trenutku, pa ona je tu! Vi se niste motili, ko ste dejali, da vas je dobra zvezda vodila sim — sim k meni!“ — „Moj Bog, kaj hočete s tem reči?“ povpraša Leon začuden. — „Kaj hočem s tem reči? Da se osrčite, da smete nádejati se! Včeraj še sem vam svetoval: „Ta kraj je nesrečen za vas, odidite!“ Danes pa vam rečem: „Ostanite!“ Včeraj sem vam rekel: Nikoli ne bote soprog Blanche-in! Danes pa vam prisezam, da! prisezam vam jaz, stari Mardoche, berač: „Če vas Blanche ljubi, bote njen soprog!“ — „O vi me zopet poživljate!“ zakliče Leon. „Pa pojasnite mi...“ — „Pozneje, pozneje, ko pride čas za to! Več vam za sedaj ne morem povedati.“ — „Pa obljubil sem, da odpotujem.“ — „Nič vsega tega! Vi ostanete tu! Jaz vas tu potrebujem!“ — „A kdo ste li vi!“ zakliče mladenič kakor iz sebe. — „Kdo li sem? Saj me poznate, kakor me pozna svet: jaz sem stari prosjak Mardoche! Poleg tega sem, če tako hočete, vaš prijatelj!“

(Dalje prihodnjič.)

poveljnik žandarmerijske eskorte, Sokolov, z vstaši, inace bi bila tekla kri. — Bolgare pa so še neprestano dalje zapirali, stikalo se je za pismi in zaplenjevala so se. — Stojanov določil je tedaj čas, kdaj ima bukniti vstaja. Po noči so si zarotniki dali besedo, junaško umreti za domovino. Vrhovni poveljnik vzhodnorumelijskih vojakov pridružil se je v slednji uri gibanju, katero je hrepenelo po združenji z Bolgarijo. V Plovdivu vladala je to noč (17. t. m.) grozna negotovost, ker ni bilo časa čakati prihoda na pomoč poklicanih kmetov. Napalo se je torej brez obotavljanja vladno poslopje. Žandarmerija se je umaknila. Gavril paša dajal je povelja s postelje, a kmalu so ga vstaši ukrotili ter posadili na voz, kjer ga je 17letna deklica z orožjem v roki, z golim mečem stražila. Med tem dospeli so kmetje iz okolice, ne čakavši poročila, še pravočasno. Ob 8. uri zjutraj bila je začasna vlada pod predsedstvom dr. Stranskega sestavljena. Vlada sestoji iz 13 članov. Takoj pretrgala se je telegrafska in železniška zveza s Turčijo, in o storjenem se poročalo okrožnim oblastnjem v Sofijo, Varno in Tarnovo. V Plovdivu je jedna oseba izgubila življenje. Nekov Todorov, predstojnik pošte, sprl se je z majorjem Rajkom ter ga potolkel. Razjarjeno ljudstvo raztrgalo je, to zvedši, Todorova na kosce. V Cipranu izgubilo je šest oseb življenje.

Iz Plovdiva poroča „P. C.“ z dne 24ega t. m.: Včeraj zvečer došel je prvi bolgarski kavalerijski oddelek v Plovdivo, okolo 2000 mož. Knez Aleksander jezdil je prihajajočim nasproti, kateri so ga navdušeno pozdravili. Danes po noči gre knez na mejo, da pregleda tam nastavljene prednje straže. Do zdaj ni še došlo nobeno poročilo, da bi bili Turki prodrli v deželo, marveč samo poročilo, da so se jeli na meji prikazovati bašibozuki. V deželi vlada največji red, prebivalstvo nadaljuje svoja poljska dela, osebito trgatev. Razni novoprišleci s svojimi različnimi potrebami provzročili so živahno trgovinsko gibanje. Veliki dvor „Konaka“ je vedno poln ljudij, kateri želijo videti kneza ter ga navdušeno pozdravljajo. Vhod v „Konak“ je vsakemu, kdor želi govoriti s knezom, odprt. Tudi turško prebivalstvo se udeležuje ovacij za kneza. Turški list „Hilal“ priznal je javno kneza za suverena ter ga zelo hvalil zaradi pravičnega postopanja bolgarskim mohamedanom nasproti; konečno ta list apeluje do sultana, naj novi položaj sankcionira.

Iz vseh krajev in neprestano dohajajo v Plovdivo (Filipopolj) rezervisti in prostovoljci, kateri se takoj odpošiljajo na turško mejo. Ruske odstopivše častnike v vzhodno-rumelijski in bolgarski vojski nadomestili so Bolgari. Demisija ruskih častnikov ni nikjer vzela poguma.

Iz bolgarskega vira zajemajoč poročevalec v „Pol. Corr.“ izjavlja se o zdanjem položaji takó-le: „Knez Aleksander prišel je vsled nepričakovanih dogodkov v zelo težaven in delikaten položaj. Razburjenost je tako močna in preteča, da ne more odvrniti od sebe izpolnitve zahtevanj, katera je stavil narod do njega. Knez ima zdaj dolžnost, Bolgarijo in vzhodno Rumelijo varovati kaosa brezvladja in revolucije ter skrbeti z močno roko za vzdržanje varnosti in reda. Ko se to zgodi, se Evropa lahko posvetuje o dovršenem dejanji.“

Francosko časopistvo govori zelo vzdržljivo o vzhodno-rumelijskih dogodkih in objavlja skoro samo telegrafična poročila. Tudi vlada se ni še v nobenem smislu izrazila; kaže se, da neče s svojim mnenjem toliko časa na dan, dokler niso znana mnenja drugih vlad.

Iz Plovdiva se iz zanesljivega vira poroča, da je angleški poslanik od tam poročal svoji vladi, da je to gibanje čisto bolgarsko, da je Rusijo neprijetno in nepričakovano iznenadilo, in da bi priznanje združenja notranjo nezavisnost Bolgarije le okrepilo.

Knez bolgarski brzojavil je ruskemu caru, da, če je prepoved do ruskih častnikov, da ne smejo služiti v bolgarski vojski, obrnjena proti njemu, je on pripravljen, za blagor bolgarskega naroda žrtvovati krono, če Rusija varuje zvezo.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

III. Gosp. svetnik Vaso Petričić poroča o vprašanji vis. c. kr. deželne vlade, ima-li, po misli zbornice, pravica za trgovino z domačimi pridelki v sebi tudi pravico trgovati s slanino (špehom) na debelo; pri tem naj se ozira tudi na letno obdajenje z 2 gld. 10 kr.

Z ukazom dvorne pisarne dné 18. februarija 1813. l. bili so odpravljeni vsi zakoni, ki so omejevali notranjo trgovino za živež, kateri se je prištevala tudi trgovina z žitom.

V svobodno trgovino za živež spadajo po gubernijalni okrožnici z dné 17. marcija 1813. leta: 1.) Vse vrste žit, seno, slama in vse vrste sočivja. 2.) Vse vrste moke. 3.) Mlečni pridelki. 4.) Velika in mala klavna živina, slanina, loj, sveče in milo.

To razsojajoč bi se dalo trditi, da obsega trgovina z domačimi pridelki, kakor se je v času razvijala, tudi trgovino s slanino, ker je slanina domač pridelek, trgovina z domačimi pridelki pa obsega malo, da ne vse v trgovino za živež spadajoče stvari.

Ker se trgovina z domačimi pridelki običajno razumi le trgovina z domačimi pridelki na debelo, moralo bi se trditi, da obsega pravica za trgovino z domačimi pridelki tudi pravico za trgovino s slanino na debelo.

Ali v slučaju, kakor v predstojećem, ko se je od vršilnega kapitala 20 gld. odmerilo 2 gld. 10 kr. letne pridobnine, je vender le težko misliti si, da bi obsegala pravica za trgovino z domačimi pridelki, med katere se štejejo običajno: žito, sočivje, mleti pridelki, suho sadje, med, vosek, deteljino in travino seme in drugo, tudi pravico za trgovino s slanino na debelo; to tem manje, ker se navadno za trgovino s slanino, maslom in klavno živino prosijo posebna obrtna pisma.

Odsek tedaj misli, da v predstojećem slučaju pravica za trgovino z domačimi pridelki ne obsega pravice za trgovino s slanino na debelo, torej predlaga: Zbornica naj se izreče v zmislu poročila.

Gosp. svetnik Perdan je proti odsekovemu predlogu, ker je slanina domač pridelek, kar odsekovo poročilo samo priznava, in trgujejo z njo na debelo trgovci z domačimi pridelki; govornik predlaga torej tudi, naj slavna zbornica v tem zmislu odgovori prašanju vis. c. kr. deželne vlade.

Zbornica vzprejme potem ta predlog, ko je zbornični tajnik stvar nekoliko pojasnil in gosp. zbornik Fran Omersa predlog g. Ivana Perdana podpiral.

IV. Gosp. Mihael Pakić poroča vsled dopisa c. kr. deželne vlade z dne 11. julija t. l., št. 6725, gledé zadrugovanja v političnem okraji logaškem sledeče:

V teh posvetovanjih zastopal je zbornico nje tajnik. Udeleženci loškega davčnega okraja izjavili so se za tri, oni logaškega za dve in oni idrijskega za štiri zadruge, in sicer po tej-le razvrstitvi:

A. Davčni okraj loški.

- 1.) Gostilničarske in krčmarske obrti z vsemi pravicami, mesarji in klavci drobnice.
- 2.) Rokodelske in dopuščane obrti, izimši mesarje in gostilničarje.
- 3.) Vse v točko 1 in 2 ne spadajoče, torej posebno trgovinske obrti.

B. Davčni okraj logaški.

- 1.) Gostilničarske in krčmarske obrti z vsemi pravicami, mesarji in klavci drobnice; potem vse svobodne obrti s trgovinskimi vred.
- 2.) One v točko 1 ne spadajoče rokodelske in dopuščane obrti.

C. Davčni okraj idrijski.

- 1.) Gostilničarske in krčmarske obrti z vsemi pravicami, mesarji in klavci drobnice.
- 2.) Mlinarji in pilarji (žagarji).
- 3.) One v točko 1 ne spadajoče rokodelske in dopuščane obrti.
- 4.) Vse v točki 1 do 3 ne spadajoče, torej posebno trgovinske obrti.

(Dalje prihodnjič.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

„Fremdenblatt“ poroča, da so skupne **ministerske konference** imele namen nastaviti skupni državni proračun ter prirediti priprave za posvetovanja o pogodbi. Glede državnega proračuna poroča ta list, da se ustanovi troje novih konzulatskih mest; vojni minister pa želi, da bi se zboljšale častnikom, vsaj do nekega razreda, plače. Če pa se bode to v ministerskem svetu potrdilo, se ne ve še.

Pristaši **nemškega kluba** izdali so do svojih volilcev oglas, v katerem v prvi vrsti dokazujejo potrebo nemškega kluba ter razvijajo njegov program. Med drugim se zahteva v tem oglasu, naj se napravi državno-pravna zveza z nemškim cesarstvom, naj se izključijo Poljaki iz vseh skupnih avstrijskih zadev, torej naravnost, naj se po polnem spremeni ustava v notranjem in na vnanje. Kako pa mislijo izvesti to spremeno, ne povedo. Česki listi poročajo, da so česki poslanci iz Moravske brezpogojno vstopili v česki klub. Ti poslanci zopet nameravajo staviti v zbornici Šromov predlog glede reforme volilne pravice v Moravski, in česki klub podpiral jih bode energično.

V **Hrvatski** pripravljajo se opozicijske stranke z vsemi močmi na predstoječe volitve, osebno mnogo dela si daje takozvana nezavisna stranka, Strossmayerjeva stranka, kateri se je pridružil tudi baron Živković, in to baje zaradi tega, ker se mu ni posrečilo ustanoviti zá-se posebne opozicijske stranke.

Tuže dežele.

Špansko-nemški spor glede Karolinskih otokov je skoro kakor že poravnán. Najnovejše vesti pravijo, da se je Nemčija dala potolažiti glede afere z nemškim grbom na poslaniškem poslopiju v Madridu; glede dalnje določitve o Karolinskih otokih pa sta obe državi sprejeli posredovanje papežev. Zadeva, katera je začetkom vznemirjala toliko hrupa, poravnala se je prav kmalu mirno, kar je pač po godu vsej Evropi.

Iz **Guatemala** se poroča, da je tam buknil upor. Razglasil se je obsedni stan; več odločnih častnikov se je zaprló in dva bivša ministra sta bila izgnana. V Novem Jorku ne smatrajo ta upor posebno resnim ter se nadejejo, da se kmalu zaduši.

Iz **Suakima** se poroča, da se v Senaarji zbira množica množine ubežnikov in vstašev. Posadka v Senaarji znaša 10000 mož. Dne 15. t. m. odšlo je 8000 mož abesinskih čet na pomoč v Kasalo.

Razne vesti.

(Sto in pet let stara) umrla je pred kratkim v Severni Ameriki neka Marija Uphans, katero je prebivalstvo splošno imenovalo: staro mater. Rojena je bila 11. marca leta 1780, in sicer je bilo njeno dekliško ime Marija Horskote. Ko je bila stara 26 let omožila se je z nekim Veselom, s katerim je imela troje otrok. Ta umrl ji je po štiriletnem zakonu. Na to poročila se je z bratom svojega prejšnjega moža, a tudi ta je kmalu umrl. Več let pozneje omožila se je z nekim Henrikom Uphansom, s katerim je živela 56 let skupaj. Umrl ja ta pred kakimi petnajstimi leti. Leta 1847 izselila sta se bila ta dva v Severno Ameriko, katere do smrti nista zapustila. Iz zadnjega zakona imela je Marija Uphans četrto otrok. Unukov imela je 33 in praunukov 40, gotovo lepo potomstvo. Več njenih praunukov je že odraslih. Starka bila je tudi zadnji čas še vedno zdrava in vesela. Nedavno pa ji ni bilo čisto prav, zato vlegla se je zvečer malo prej, nego po navadi v posteljo. Zaspala je mirno, a prebudila se ni več. Gotovo lepa smrt!

(Cigareta vzrok smrti.) Na nenavaden način končala je pred kratkim igralka Marion Norwood v New-Yorku življenje. Kadila je namreč grozno rada cigarete. Ko pride pred nedolgi iz gledališča, kadila je med tem, ko se je razpravljala. Ko se sklone čez posteljo, pade ji cigareta iz ust, vsled česar se vname obleka, ki je bila na postelji naložena. Ona hoče ogenj

udušiti, a pri tem vname se tudi na nji obleka. Na njen krik prileté drugi prebivalci hiše vkup in po nekotikem trudu posreči se jim, ogenj pogasiti. Vender za ubogo igralko prišla je prepozno pomoč, kajti opekla se je bila po celem životu tako hudo, da je vsled opeklin še tisto noč umrla. Marion Norwood bila je že 40 let stara in že vdrugič udova, a njena izvanredna lepota imela je navzlic temu mnogo občudovalcev. Ko bi bila vedela, v kako nesrečo ji bo kadenje cigaret, bi si jih pač ne bila nikdar privadila.

Domače stvari.

— (Srbska kraljica Natalija) vsprejela je te dni v Opatiji deputacijo v Pulji garnizujučega 97. pešpolka srbski kralj Milan; deputacijo vodil je polkovnik Nemečić.

— (Stare zemljiške knjige.) Pravosodno ministerstvo je zaukazalo, naj se stare zemljiške knjige v vseh kronovinah shranijo v primernih prostorih.

— (Duhovenske spremembe v ljubljanski škofiji.) Župnijo Prežganje je dobil gosp. Janez Zdražba. — Farna opravnik postaneta gosp. Mart. Molek na Dolih in gosp. Jožef Močilnikar na Koprivniku na Gorenjskem. — Prestavljeni so sledeči gospodje kaplani: Matej Ferčec v Predoslje; Ljudevit Jenko v Višnjo Goro; Mihael Terček v Stari trg pri Poljanah in Mihael Arko v Hrenovce. — Novo nastavljeni so pa gospodje: Ant. Petrič v Šmartno pri Litiji; Avgust Ščinkovec v Mirno Peč; Boštjan Elbert v Škofjo Loko in Andr. Adamič v Dol. — Razpisani sta fari Kopanje in Dole.

— (Smodnik unel.) Kakor se nam iz Kamenika telegrafično poroča, unelo se je danes zjutraj med sedmo in osmo uro v ondotni vojaški tovarni za smodnik 600 kilogramov smodnika. Poslopje, v kojem se je smodnik ušgal, razneslo je na vse strani in je kamenje in dele poslopja neki celo v sredo mesta metalo. Okoli stoječa debela drevesa je upognilo, kakor tanke šibice. Kolikor je dozdej znano, ni nihče poškodovan. Šestdeset delavcev je na mestu, da zrušene zidove spravljajo v stran. Kedo je nesrečo zakrivil, še ni znano.

— („Prvo berilo in slovnica za slovenske ljudske šole“) od Razingerja in Žumra potrdilo je visoko naučno ministerstvo za šolsko rabo. Knjiga dobiva se pri zalagateljih Kleinmayru in Bambergu v Ljubljani.

— (Mr. Stuart Cumberland) pride dne 1. oktobra v Ljubljano, kjer bode dal v tukajšnji kazini predstavo o čitanji misli. To bode slednja predstava Cumberlandova v Evropi; uže dné 2. oktobra t. l. odide na potovanje čez Trst v Indijo.

— („Kmetom v pomoč“) imenuje se izvrstna knjižica, ponatisnjena iz uvodnih člankov „Slovenčevih“ ravno tega naslova. Pisatelj jim je dobro znani župnik g. Ivan Belec v Fužinah (Weissenfels), založila jo je pa „Katoliška Tiskarna“ v Ljubljani. Knjižica obsega 144 strani in velja 25 kr., po pošti 5 kr. več. Kdor jih vzame 10, dobí 1 po vrhu. Knjižica je v tej stroki nekaj posebnega, ker je do sedaj v slovenskem jeziku še nismo imeli. Gospod pisatelj se je mnogo trudil pri sestavi te knjige in na čast mu bode rečeno, da je tudi svoj namen dosegel. V njej podal nam je nekaj, kar se bode posebno tistim prileglo, katerim je na srce žalosten razpad našega kmetijskega stanú in bi mu radi k višku pomagali. Naj se to tudi ne bode takoj doseglo — razpad in rast se godí polagoma — a stanje se bode vsakemu pojasnilo, kdor bode knjižico čital z marljivostjo in razumom. Zato izvrstni, v prijetni, pravilni slovenščini pisani in po obliki lični knjižici želimo prav mnogo razširjenja.

— (Tatvina.) Služkinji Lenki Roje v Kolodvorskih ulicah št. 28 ukral je včeraj neznan tat iz postelje v vrečici hranjenih 40 glđ. Policija zasleduje tatu.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

London, 26. septembra. Admiralitetni lord Hamilton govoril je včeraj v Glasgou o dogodkih v vzhodni Rumeliji ter dejal, da se goji nadeja, da se bode po skupnem postopanju velevlastij gibanje omejilo, če ne popolnoma zadušilo. — Kabinetni svét se snide dné 29. t. m.

Madrid, 26. septembra. Včeraj izrekla se je Nemčija oficijelno, da je po poročilih o aferi gledé nemškega grba zadovoljena; torej je ta zadeva s tem poravnana.

Simla, 26. septembra. Naredba, naj bode prvi vojni oddelek aktivnih vojakov pripravljen, se je preklicala.

Berolin, 25. septembra. Tukajšnje srbsko poslaništvo dobilo je ukaz, vse v Nemčiji se nahajajoče in drugemu vojaškemu naboru podvržene Srbe pozvati, da se takoj oglašijo pri svojih poveljništvih, inace se bode z njimi ravnalo kot z ubežniki.

Pariz, 25. septembra. Telegram v „Monde“ iz Rima poroča, da je papež oficijelno prevzel posredovanje med Španijo in Nemčijo.

Plovdivo, 25. septembra. General Catacuzene ostane kot rusk vojni attaché v Sredci.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 26. septembra.

	glđ.
Jednotni drz. dolg v bankovcih	81.95
„ „ „ srebri	82.50
Zlata renta	109.20
5% avstr. renta	98.70
Delnice narodne banke	865.—
Kreditne delnice	283.20
London 10 lir sterling	125.50
20 frankovec	9.93
Cekini c. kr.	5.93
100 drz. mark	61.65

Umrli so:

Dné 24. septembra. Ivan Kelbelj, krojač, 33 l., Sv. Petra cesta št. 37, jetika.

Dné 25. septembra. Marija Gollmayer, strežajka, 76 l., Kurja Vas št. 1, občna vodenica.

V civilni bolnici:

Dné 22. septembra. Peter Zajc, hlapec, 32 l., alkoholizem.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
25. septbr.	7. zjutraj	730.44	11.6	bzv.	megla	9.30
	2. pop.	729.09	17.8	zpd. sl.	dež	dež
	9. zvečer	728.69	17.4	„	„	„

Prvo berilo in slovnica za slovenske ljudske šole

sestavila

Razinger in Žumer,

založila

(148)

Kleinmayr & Bamberg,

pripuščeno je od vis. c. kr. naučnega ministerstva, da se uvede v učilnice ter se bode pričelo razpošiljati še sredi meseca oktobra t. l.

Lepa kupčija

z galanterijskim in norimberskim blagom, pozlačenimi letvicami, osebno oljnatimi barvami, laki itd., se v **Lescah** na Gorenjskem **takoj prodá** pod dobrimi pogoji. — Več se izve v Kranji pri tvrdki: **Jos. Fantoni** in v njegovi podružnici v Lescah. (144) 3—3

Une demoiselle française, désire donner des leçons dans sa langue maternelle. Elle ouvrira aussi des cours pour jeunes filles et pour jeunes garçons. S'adresser à mademoiselle **Virginie Chalmel**, Congressplatz Nr. 3, 2. étage, de 9 à 11 heures du matin et de 5 à 7 heures du soir. (143)

Spretni agenti

iščejo se za komisijno razpečevanje zakonito dovoljenih državnih in mestnih premijnih lozov z visoko provizijo po vseh krajih, koje ponudbe naj se pod šifro: **F 677**, vpošiljajo Rudolfu Mosse-ju v Vratislavo (Breslau). (139)

V Ameriko

pride najceneje, kdor se obrne na **Anolda Reifa**, Dunaj, I., Pestalozzigasse 1, najstarejša tvrdka te vrste. **Natančnejše izpovedbe in prospekti** zastonj. (22) 50—30

Stavbinska licitacija.

Zaradi oddaje del pri gradnji novega obreznega zidu na desnem bregu Ljubljanice od Hradskega mostu navzdol v dolžini 72 metrov vršila se bode pismana in ustna licitacija.

dné 29. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne v mestni dvorani.

Kdor se hoče udeleževati licitacije, mora ponudbi pridejati, oziroma pred začetkom licitacije položiti določeni vadium v znesku 600 gld. v gotovini, vrednostnih papirjih ali hranilničnih knjižicah.

Z izvrševanjem stavbe bode pričeti prihodnjo pomlad. Dotični načrti, pogoji in proračuni so ob navadnih uradnih urah vsakemu na ogled izpoloženi v prostorih mestnega stavbinskega urada.

Mestni magistrat ljubljanski
dné 7. septembra 1885.

Pouk v glasbi.

Podpisani poučuje začenši z dnem 1. oktobra po načelih dunajskega konservatorija na glasovir, violini in v petji. Le v najpotrebnejših slučajih more se zgoditi kaka spremena, in se bode pri izvolitvi učnega načrta oziralo na učenčovo osebnost. Natančneje vsak dan v podpisane stanovanji:

Kongresni trg št. 5, I. nadstropje.

Josip Heybal,
glasbeni učitelj.

(140) 3-2

Resnica najdelj obstoji!

Vso zalogo neke znamenite tovarne za koce in konjske odeje prevzel sem le za polovico navadne cene, ter prodajam torej, dokler zadostuje zaloga,

le po 1 gld. 75 kr.
velikansko velike, debele, široke, nepokončljive konjske odeje.

Te odeje so 190 cm. dolge in 130 cm. široke, imajo pisane obročke, so debele ko deska in torej istinito nepokončljive.

Te odeje so dvojne kakovosti, in velja prva vrsta kakovosti, naj-finejša, 1 gld. 95 kr., druga

vrsta kakovosti 1 gld. 75 kr.

Razpošilja se proti gotovini ali pa povzetji. — Vsak dan se razpošiljavajo te odeje v vse končine sveta in so povsodi priljubljene, ker iste tudi mogó rabiti za posteljne odeje in so preje več nego dvakrat toliko veljale.

(133) 6-3

Dalje je tudi v zalogi:

500 tucatov rumeno-kosmičastih fijakarskih odej z šestimi raznobojnimi programi in obkrajki, kompletni, veliki, zeló fini, po 2 gld. 60 kr. Fijakarjem jako priporočati. Pri meni se tudi dobivajo:

Svilene posteljne odeje

iz najfineje bouret-svile, v najkrasnejših bojah: rufede, plavo-žolte, zelene, pomarančaste, pisane, po polnem dolge in široke za največjo postelj, po 3 gld. 75 kr., par samo 7 gld.; — na stotine zahvalnih izjav in zopetnih naročil od merodajnih oseb razpoloženi je v moji pisarni v dobrohotni pregled, ter si usojam nekatere tu objaviti:

Bachmaning, pošta Lambach, dné 15. junija 1885.

Gospodu J. H. Rabinowiczu na Dunaji.

Ker ste me Vaši dve prejšnji pošiljati po polnem zadovoljili, prosim tedaj, da mi še 20 konjskih odej, in sicer 8 odej I. kakovosti in 12 odej II. kakovosti, vposlati blagovolite, a vendar prosim na to paziti, da boste imeli po dve in dve odeji jednake obkrajke.

S spoštovanjem **Fran Kiener, krčmar.**

Št. 2480.

Gosp. J. H. Rabinowiczu na Dunaji.

S tem naročam 150 komadov konjskih odej, 190 cm. dolgih, 130 cm. kratkih, kakor so bile prejšnje, po 1 gld. 75 kr. proti gotovi plači, ter se prosi za obratno pošiljatev.

Občinsko predstojništvo **St. Pölten** dné 6. avgusta 1885.
Za župana: Občinski odbor.

Opava, 17. junija 1885.

Gosp. J. H. Rabinowiczu na Dunaji.

Imajoči nam vposlano vzorno konjsko odejo, Vas prosimo, da nam natanko po isti kakovosti promptno vposljete 60 odej, ter podpisujemo pričakujê fakturo

Opavska delniška družba za sladorno rafinerijo.

J. pl. Jutrzenka.

Gosp. J. H. Rabinowiczu na Dunaji.

Vašo cenjeno pošiljatev prejel, ter naročam s tem še 30 odej za konje iste vrste kot preje z rufedimi, žoltimi in plavimi obročki. Cena odejam je v prilogi.

pr. Lovasz-Patonsko graščinsko opravilništvo:

L. Petona, Oggersko, 8. aprila 1885. **Petying J.**

Svarilo! Ker sem prevzel teh odej samoprodajo, nihče drug ne more konjskih odej v tej velikosti in kakovosti prodajati tako dober kup, in se torej svari pred ponarejenimi sleparskimi oznanili.

Naslov:

Webwaren-Manufactur: J. H. Rabinowicz
Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse 9.

Odgovorni urednik J. Naglič.

J. Andel-a

novu izumljena

prekomorska štupa

pomori

stenice, bolhe, ščurke, molje, štrigalice, muhe, mravlje, stanoge, buljavke (tiče mleko), sploh vsa mrčesa, z neko skoro čeznaturno hitrostjo in gotovostjo takó, da od nahajajoče mrčesne zalego ne ostane nijedna sled.

Pristno in po ceni se dobiva v

Andelevi lekarni

13, pri črnem psu, Hišna ulica 13.
(Dominikanska ulica 13, Retezovo (vorižne) ulice 11)

v Pragi.

V Ljubljani prodaja to štupo gospod Albin Slitscher, trgovec; v Feldkirchnu (Koroška) gospod A. Zwerger, lekar; v Doberli vasi (Koroška) gosp. R. D. Taurer. (72) 10-10

Zaloga v deželi povsodi, kjer so dotični plakati izobešeni.

Za prihodnje leto 1886.

V zalogi

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani

je izšla:

Slovenska

Pratika

za navadno leto 1886.

Gena eni Pratici 13 kr. — Razpečevalcem dajemo našo Pratico jako cenejšo.

Umetne
zobe in zobovje

vdevlje po najnovejšem americkem načinu brez vsakih bolečin ter izvršuje plombovanja in vse zobne operacije (39) 50

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Odklikovan s tremi zlatimi in jedno svetinjno za zaslugi

Fran Jožefov grenki vrelec

od davna iskúšana, izborna grenka voda.
Zaloga povsodi. Vodstvo je v Budimpešti

Lekarna Trnkóczy

zraven rotovža v Ljubljani

priporoča in vsak dan s pošto razpošilja na deželo:

Marijaceljske kapljice za želodec,

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspeli pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: **mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, kró v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo.** — 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld. **Svarilo!** Opozarjamo, da se tiste **istinite Marijaceljske kapljice** dobivajo samo v lekarni **Trnkóczy-ja** zraven rotovža v Ljubljani. Razpošiljava se le jeden tucat. (114) 6

Cvet zoper trganje

je odločno najboljšo zdravilo zoper **protin** ter **revmatizem**, **trganje po udih**, **bolečine v križu** ter **živcih**, **oteklino**, **otrpnele ude** in **kite** itd., malo časa, če se rabi, pa mine po polnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo **„cvetu zoper trganje po dr. Ma-liču“** s **zraven stoječim znamenjem**; 1 steklenica 50 kr.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prsne in plučne bolezni. 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Kri čistilne kroglice

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisučkrat sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, glavobólu, otrpnele udi, skazenem želodcu, jetrih in obistnih boleznih, v škatuljah a 21 kr.; jeden zavoje s 6. škatuljami 1 gld. 5 kr. Razpošilja se najmanj jeden zavoje.

Tiskata in zalagata **Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg** v Ljubljani